

Een fantastisch gezicht

Ruim twee maanden geleden sprak hoofdcommissaris Blauw voor onze vereniging over de problemen die zich voordoen bij moordonderzoek. Aan het einde van de avond was het iedereen duidelijk dat er nogal wat kanten zitten aan dat werk. Ruim 100 jaar geleden zal het werk van een hoofdcommissaris er heel anders uit hebben gezien. We werpen een blik in het 'Extra Rapport aan den Heer Burgemeester' van hoofdcommissaris van politie Mr. C. Cardinaal.

'Nadat het mij op 4 januari 1868 des avonds ongeveer ten 8 1/2 ure ter kennis was gebracht, dat er op dien avond verlichting à giorno in het Park was aangebragt en er een zeker ijsvermaak van wege eenige leden van de officierensociëteit aldaar was verordend, heb ik mij ten ruim 9 uur op en langs de bevroren vijvers van het Park begeven, alwaar ik eenige schaatsenrijders en ijssledenvervoerders ontmoette, die allen voorzien waren van ongeveer drie voet lange staken, aan het eind waarvan haken en waaraan weder papieren à giorno verlichte lantaarns hingen, 't geen een fantastisch gezicht opleverde en voorzeker vele nieuwsgierigen zoude hebben gelokt, indien het feest eenige ruchtbaarheid had bekommen. Vervolgens merkte ik op, dat er rondom een gedeelte der vijvers (zijnde de het meest zuidelijk gelegene, waarin een beplant eilandje), waren geplaatst op een afstand van elkanderen van ongeveer 30 schreden, ijzeren acht voet hooge standaards, waaraan door gebogene haken dezelfde à giorno verlichte lantaarns hingen en welke standaards van onderen voorzien met drie punten of pinnen in de grasranden op de kant der vijvers waren nedergezet, waardoor de ijsbaan vrijwel verlicht was. Ook om het bovengenoemde eilandje was deze verlichting aangebragt en stonden de standaards aldaar korter, dat is op 15 a 20 pas afstands van elkander, terwijl bovendien een paar knechten met de livrei uit de officierensociëteit langs de ijsbaan gingen om de uitgebluschte lantaarns door brandende te doen vervangen. en dat er waarschijnlijk een honderdtal lantaarns op voornoemde wijze zijn gebezigd.'

De gezagsdrager wendde zieh tot de 'ontwerper en regelaar en dus de aansprakelijke persoon voor het feest' de heer Knight en kreeg van hem te horen, dat hij niet gedacht had aan de verplichting een vergunning aan te vragen. Het stond toch iedereen vrij om met een lantaarn langs de publieke ijsbanen te rijden? Duidelijk ontevreden met dit antwoord droop de hoofdcommissaris

Schaatsenrijder. gravure van Henry Brown in De Nederlanden, 1841.

af. Wel zond hij nog een onder-inspecteur en een agent van politie, beiden in burgerkleding, om toe te zien of er geen ongeregelheden zouden plaatshebben. Dezen konden hem rapporteren, dat de standaards en de verlichting ten 10 3/4 ure door bedienden uit de officierensociëteit waren weggehaald. 'zoo dat dit feest, begonnen ten ongeveer 8 ure, gedurende bijna drie uren heeft aangehouden. ....t welk gevolg konde gehad hebben, of de oorzaak had kunnen zijn van ongelukken en degradaties aan gemeentes eigendom en welke beide eventualiteiten U Edelachtbare (bedoeld wordt hier burgemeester Van Vollenhoven) in onaangename verhoudingen tegenover het publiek konde gebragt hebben.'

Burgemeester Van Vollenhoven had blijkbaar minder moeite met de ijspret in het Park. Een boze brief aan Knight, opgesteld ten stadhuize. bleef onverzonden.

Jan van den Noort

Verscheen in: *Kroniek* (uitgave van Historisch Genootschap Rotterdamum; januari 1988) 59, 7.